

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/9574,Kolejna-partia-dokumentow-z-MSW-Gruzji-trafila-do-archiwow-IPN.html>
27.02.2026, 22:23

Kolejna partia dokumentów z MSW Gruzji trafiła do archiwów IPN

W grudniu 2015 roku Ministerstwo Spraw Wewnętrznych Gruzji przekazało Instytutowi Pamięci Narodowej kolejną partię dokumentów - 6275 skanów (39 j.a.) - dotyczącą 14 osób narodowości polskiej.

Wśród nich znalazły się: sprawa Grzegorza Jankowskiego, Katarzyny Paławaniszwili, Anatola Kielsa i Bonifacego Stankiewicza - dotyczące działalności szpiegowskiej w latach 1942-1949; sprawa Władysława Chamskiego - dotycząca przywłaszczenia artykułów spożywczych zpodległych mu jednostek wojskowych (1943 r.); sprawa Kazimierza Soroki - dotycząca antysowieckiej agitacji (1943 r.); sprawa Wacława Ejsmonta - aresztowanego w 1943 r. za antysowieckie wypowiedzi i wniosku o rehabilitację (lata 1979-1994); sprawa Władysława Grycanowa - dotycząca wniosku o rehabilitację (1980 r.); sprawa Jaskiewicza (Jasiukiewicza) Eugeniusza - dotycząca próby dezercji i ucieczki do Austrii (1949 r.); sprawa Edwarda Kruszyńskiego - dotycząca ucieczki z miejsca zesłania (1949 r.); sprawa Mikołaja Wagnera - dotycząca ucieczki z więzienia (1951 r.); sprawa Michała Kocieloka - dotycząca próby przejścia na stronę niemiecką (1943 r.); sprawa Bazylego Maługi - dotycząca oskarżenia o sabotaż (1942 r.); sprawa Dariusza Prażmowskiego - dotycząca kontrabandy (1989 r.).

21 maja 2013 r. Prezes IPN dr Łukasz Kamiński i Prorektor Akademii Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Gruzji Pridon Diasamidze podpisali w Warszawie umowę o wzajemnej współpracy archiwalnej. Dzięki niej uzyskano dostęp do dokumentów związanych z ważnymi wydarzeniami z historii Polski i Polaków w Gruzji. IPN podpisał już podobne umowy z Ukrainą, Rumunią i Litwą. Przedmiotem szczególnego zainteresowania IPN są dokumenty dotyczące komunistycznych represji wobec Polaków w latach 20. i 30. XX wieku, niemieckich zbrodni podczas II wojny światowej i powojennego terroru związanego między innymi z funkcjonowaniem obozu filtracyjnego dla żołnierzy AK w Kutaisi w Gruzińskiej SRS. W ramach zawartej umowy IPN otrzymał dotychczas od MSW Gruzji ponad 32 tysiące kopii dokumentów w formie elektronicznej.

Instytut Pamięci Narodowej, wspólnie ze stroną gruzińską, planuje wydawanie publikacji poświęconych losom Polaków w Gruzji w XX wieku. Pierwszy tom pt. *Wielki Terror 1937-1938. Represje przeciwko Polakom w Gruzji sowieckiej*, ukaże się najprawdopodobniej w pierwszej połowie 2016 roku. Ambicją Instytutu jest, by jak najwięcej dokumentów trafiło do obiegu naukowego, również w tłumaczeniu angielskim.